

INSPIRATIEPAKKET E-PARTICIPATIE EN ACTIEF BURGERSCHAP

— Tips om je event te organiseren

Op sociale media wordt er heel wat afgescholden en gal gespuwd. Maar het is ook mogelijk om constructief je mening te geven over maatschappelijke thema's. In een tweetbox bijvoorbeeld, in een vlog of als digital storyteller. En ook Wikipedia biedt constructieve participatieve mogelijkheden.

**DIGITALE
WEEK**

www.digitaleweek.be

1 — Online en toch positief

Twetten is via digitale kanalen positief met anderen brainstormen over maatschappelijke thema's. Het is een positieve tegenbeweging tegen alle bagger en negativiteit die sociale media vaak ontsieren. Het concept kadert perfect in de publieksactie van de Digitale Week 2018.

Tussen 23 en 27 oktober lanceren vijf burgemeesters uitdagingen waarover mensen dan kunnen twetten. Maar de mensen kunnen ook zelf uitdagingen lanceren in hun netwerk, onder de hashtag #twet.

Alle twets komen op de website www.twetstraat.be. Je hoeft dus niet zelf actief te zijn op sociale media om mee te doen.

Op het einde van de week verzamelen we alle twets: de origineelste twets, de meest gedeelde twets. Enkele opiniemakers schrijven een besluit bij de belangrijkste topics waarover getwet werd. Dat komt dan allemaal in een Twetboek, dat we overhandigen aan de beleidsmakers.

Ook jij kunt met je publiek meedoen aan de actie.

2 — Voor iedereen met een mening

- Jongeren (13-18 jaar)
- Volwassenen (19-65 jaar)
- 65-plussers

3 — Praktische omkadering

Nodig

- Eén of meer computers of tablets met internetverbinding
- Eventueel: een stemhokje, een twetbox of ander materiaal om je actie aan te kleden
- Een ruimte waar publiek komt en waar de deelnemers dan zelf kunnen kiezen of ze meedoen

In deze publicatie wordt slechts de mening van de auteur weergegeven.
De Europese Unie is niet aansprakelijk voor het gebruik dat eventueel wordt gemaakt van de informatie in deze publicatie.

4 — Beknopt stappenplan

Fase 1: Voorbereiding

Stap 1: Zoek een locatie

Zoek een plek waar je twetbox kan staan, waar veel mensen passeren en die uitnodigt om mee te doen. Het liefst een plaats waar altijd een medewerker in de buurt is.

Stap 2: Installeer je twetbox

Een twetbox kan een computer met internet zijn die vanzelf al in je ruimte staat, maar je kunt je twetbox ook aankleden.

Een mogelijkheid die mooi in het thema past, is een stemhokje. Vraag eens na bij de gemeente of je er een kunt lenen. Daarin zet je dan je computer of tablet.

Stap 3: Open het scherm

De eenvoudigste manier om mee te doen, is dat je gewoon de website www.twetstraat.be open laat staan, waar mensen kunnen meedoen aan de discussies die lopen.

Lanceer eventueel ook zelf uitdagingen

Een stap verder is dat je zelf een uitdaging lanceert, iets dat je graag bij je publiek zou aftoetsen. Bijvoorbeeld: wat zou jij graag eens doen in onze bibliotheek? Open een scherm waarop die vraag staat en waar mensen kunnen reageren. Verderop vind je enkele apps en websites waarmee je dat kunt doen.

Fase 2: De activiteit zelf

- Eigenlijk hoeft er niet constant iemand bezig te zijn met de activiteit. Zorg gewoon dat er iemand in de buurt is om mensen uitleg te geven als dat nodig is, om te controleren of alles nog juist staat en om wat te modereren wat mensen allemaal zeggen.
- Wat wel kan, is dat iemand mensen naar de activiteit toeleidt. Dat kan door het in je standaardcontacten te vermelden. Zo kan iemand die aan de uitcheckbalie van de bib zit mensen uitnodigen om mee te doen.

Fase 3: Het resultaat

- Als je meedoet met de twetuitdagingen van de website, kun je altijd het twetboek opvragen om de resultaten te zien.
- Als je zelf uitdagingen lanceert, doe dan ook iets met de antwoorden. Organiseer bijvoorbeeld de activiteiten die deelnemers suggereren.

5 — Aandachtspunten

Weet wie je bezoekers zijn

Als je de uitdagingen van de website kiest of als je zelf uitdagingen lanceert, zorg dan dat ze bij je publiek passen. Bereik je vooral 50-plussers? Lanceer dan ook iets waarover zij waarschijnlijk een uitgesproken idee hebben.

Weet waar je bezoekers zijn

Zet je twetbox ergens waar veel mensen komen, waar ze niet per se naartoe moeten gaan, maar waar ze toch al langskomen.

Waak over de twetgedachte

Twetten is positief en constructief. Het is niet de bedoeling dat mensen over je thema hun gal gaan spuwen.

Weet waarover het gaat

Kies een uitdaging waar je medewerkers zelf ook in mee zijn.

6 — Succesfactoren

Dit is een laagdrempelige activiteit waar je echt iets mee kunt doen. Als je zelf je uitdagingen goed kiest, kun je met het resultaat aan de slag in je organisatie.

7 — Interessant extra materiaal

www.twetstraat.be

Websites en apps waarmee je gemakkelijk een uitdaging kunt lanceren:

- Babbelscherm voor iOS (1,99 euro)
- Babbelbox voor Android en iOS (11,99 euro)

1 — Je mening delen in een filmpje

Vloggen of 'videobloggen' zit in de lift. Een vlog is een kort filmpje. Meer en meer mondige burgers filmen zichzelf regelmatig en posten hun filmpjes op YouTube. Het is een vlotte, laagdrempelige manier om zelf inhoud te delen met de wereld. Je mening delen op een manier die wat meer schwung en impact heeft dan een droge status in hooguit 140 tekens.

In de Digitale Week 2017 focussen we op directe democratie: we willen dat het brede publiek zijn mening geeft over wat er gaande is in de samenleving. Daarvoor ondersteunen we vloggers die hun mening delen over wat ze bezighoudt. Als we dat dan nog eens koppelen aan de lokale leefwereld en politiek, creëren we een doelpubliek dat mondiger is en meer inspraak heeft in het maatschappelijk debat in aanloop naar de lokale verkiezingen. Daarover gaat ook een andere activiteit: de #twetstraatactie.

2 — Voor een eerder jong publiek

- Kinderen (7-12 jaar)
- Jongeren (13-18 jaar)
- Mensen in (kans)armoede

3 — Praktische omkadering

Nodig

Met één tablet of smartphone per twee deelnemers kom je al een heel eind. Kies een toestel met een degelijke camera en een stabiele internetverbinding.

Tijdsbesteding

Minstens twee uur als je het opvat als eenmalige workshop. Je kunt dit ook als inloopactiviteit programmeren.

Onbeperkt aantal deelnemers. Reken op twee deelnemers per toestel en zes deelnemers per begeleider.

Fase 1: Voorbereiding

Stap 1: Vorm een groep

Een groep van acht tot tien personen is ideaal om te vloggen. Het is belangrijk dat alle groepsleden zich veilig voelen. Kennen de leden in de groep elkaar nog niet zo goed? Start dan met een kennismakingsspel.

Fase 2: Je verhaal

Stap 2: Brainstorm en kom tot een kernzin

- Waarover wil je vertellen? Wat wil je vertellen? Aan wie wil je iets vertellen?
- Hoe gaat het in je buurt? Wie woont er in je buurt? Wat zou je mensen van buiten je buurt of stad weleens willen laten zien?

Denk zo breed mogelijk. Brainstormen kan in groepjes van twee tot zelfs vijftien personen.

Nu is het tijd om je ideeën te ordenen en er een kern in te ontdekken. Een kernzin vat in één zin samen waar je verhaal over zal gaan.

Stap 3: Schrijf de opbouw van je vlog neer

Een vlog kiest meestal voor spontane tekst en beeld. Toch schrijf je met je deelnemers het best wat dingen uit. Schrijf wel in spreektaal:

- Gebruik korte zinnen.
- Vermijd tussenzinnen.
- Gebruik zoveel mogelijk werkwoorden.
- Vermijd vreemde woorden.

Een vlogje duurt gemiddeld één tot twee minuten, wat overeenkomt met een drietal uitgeschreven alinea's.

Fase 3: Je verhaal digitaal

Stap 4: Laat de camera draaien

Een vlogje is meestal in één keer opgenomen. De kijker beleeft het verhaal van de vlog mee doordat de vlogger hem direct aanspreekt. De camera volgt de vlogger en is erg dynamisch.

Stap 5: Monteer je verhaal

Een montageprogramma is niet echt nodig om te vloggen. Kleine korte filmpjes die je in één keer opneemt, zijn evengoed vlogs met power. Wil je toch monteren of verschillende scènes gebruiken? Lees dan verder bij de succesfactoren.

Stap 6: Verspreid je verhaal

Vlogjes zijn geboren op en voor sociale media. Het publiek kan reageren en je vlog delen. Daardoor kun je snel veel mensen bereiken. Het lijkt een beetje op mond-tot-mondreclame, maar dan virtueel.

In het kader van de Digitale Week willen we je inspireren om een vlog te maken over je lokale realiteit. Deel je vlog gerust online, op onze website www.twetstraat.be of via Twitter of YouTube, met de hashtag #Twetten.

Kies een onderwerp

Weet waaraan je begint. Er zijn veel beautyvlogs én ze zijn populair, maar dat is niet echt de richting die we hier uit willen. Nog meer populaire vlogs recenseren games, volgen je dagelijkse leven of tonen je handige tips over duizenden onderwerpen. Kortom: als je op een boeiende en originele manier je mening deelt over filosofische of alledaagse vragen, kun je erop rekenen dat mensen kijken. En laat dat nu net aansluiten bij het thema van de Digitale Week.

Taal, tijd, plaats

Vloggen is niet iets eenmaligs. Het is verstandig om vooraf na te denken over enkele details.

Ten eerste: in welke taal ga je vloggen? Nederlands is meestal gemakkelijker om je in uit te drukken, maar met Engels bereik je een groter publiek. Blijf wel consequent.

Ten tweede is een frequentie handig: post je verschillende keren per week, één keer per week of één keer per maand een filmpje? Als iemand zich abonneert op je vlog, verwacht die regelmaat. Laat weten waaraan je 'klanten' zich mogen verwachten. En onthoud: beter één goed filmpje, dan drie slechte. Daarom proberen we in de Digitale Week één filmpje in elkaar te boksen, dat op-en-top in orde is.

Ten derde: waar ga je zitten? Kies een neutrale achtergrond die niet afleidt en waar de akoustiek het geluid optimaliseert. Daar kun je mee experimenteren: misschien is het net een uitdaging om telkens op een andere plaats te vloggen?

Monteren kun je leren

Wil je je vlogje een beetje professioneler doen aanvoelen? Duik dan eens onder in een montageapp. Met beperkte kennis van videobewerking en een basic smartphone kun je al heel wat. De juiste applicaties helpen je meestal goed op weg. Dit is een selectie van leuke apps voor iOS en Android:

- **Filmic Pro.** Filmic Pro maakt van je smartphone een uitzendwaardige HD-videocamera. Filmic Pro geeft je volledige controle over scherpstelling, belichting, witbalans, frame rate en audio. Nadeel? De applicatie voor Android en iOS is niet gratis.
- **KineMaster.** KineMaster is een gratis video-editor voor Android met alle opties van een betalende editor. Het is heel eenvoudig in gebruik. Nadeel? Er staat een watermerk op je video die je alleen maar wegstrijkt als je betaalt voor de app.
- **iMovie.** iMovie is de Applevariant van KineMaster en is ook heel eenvoudig in gebruik. Het zit gratis op elke nieuwe iPhone of iPad (sinds 2015), maar is betalend als je een ouder toestel hebt.

(Bron: Mediahelpdesk)

(Howto: <https://www.mediahelpdesk.be/vraag/filmen-met-je-smartphone-1-apps>)

Extra tip

Heb je het concept van korte vlogjes onder de knie? Of wil je een reeks vlogjes bundelen tot een flitsende videomontage? Heb je daar eigenlijk niet de juiste software of kennis voor? Dan is Animoto misschien wel wat je zoekt. Op www.animoto.com kun je eenvoudig en gratis een dynamisch filmpje laten samenstellen met foto's en video's. Zonder enige voorkennis creëer je in 15 minuten online een videopresentatie. Het enige wat jij moet doen, is de inhoud aanleveren. Animoto produceert dan snel een onlinefilmpje op basis van je gekozen stijl en muziek.

(Bron: Mediahelpdesk.be)

(Howto: <https://www.mediahelpdesk.be/vraag/eenvoudig-filmpjes-maken-met-animoto>)

Vloggen brengt deelnemers heel wat digitale vaardigheden bij. Zowel voor deelnemers als voor begeleiders is de drempel is laag omdat je focust op één manier van mediaproductie (film) en dat goed begeleidt.

7 — Interessant extra materiaal

Op mediahelpdesk.be vind je al wat je nodig hebt om aan de slag te gaan met filmpjes, vlogs en video's.

Laat je liever een workshop vloggen naar je toe komen? Steek dan zeker eens je licht op bij deze externe lesgevers:

- Mediaraven
- Maks vzw
- Elk medialab bij jou in de buurt

1 — Digital storytelling geeft mensen een stem

In 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Daarom besteedt de Digitale Week uitgebreid aandacht aan digitale participatie. Digital storytelling is een eenvoudige, maar krachtige manier om mensen een stem te geven. Voor deze methodiek heb je wel wat tijd nodig. Bovendien kan het verhaal veel gevoelens losmaken bij mensen. Dit is dus een activiteit met dat extraatje meer.

Een mooi participatief voorbeeld van digital storytelling met volwassenen is Beste Buur, Beste Burgemeester. De toenmalige burgemeester van Antwerpen vroeg de bewoners: 'Wat leeft er in A buurt?' Vormingplus Antwerpen begeleidde de buurtbewoners om een digitaal verhaal te maken over hun wensen, dromen en kritieken. In zes sessies bedachten de buurtbewoners samen het verhaal dat ze wilden vertellen en digitaal in beeld brengen. De verhalen werden in de buurt verspreid op dvd, via de digitale kanalen van de buurt en via Facebook.

Na Beste Buur, Beste Burgemeester werkte Vormingplus Antwerpen nog andere digital stories uit, zoals A place and its history en Toegankelijke buurt. Opnieuw twee inspirerende thema's om te werken aan burgerparticipatie: de geschiedenis van een plaats om na te denken over wat er vandaag gebeurt en de toegankelijkheid van een buurt voor minder mobiele mensen. Ook Maks vzw doet geregeld aan digital storytelling. Ze werken vaak met jongeren, maar doen ook digital storytelling met volwassenen en in intergenerationele projecten.

Wat volgt is een mogelijke aanpak, en dus geen afgewerkt product. We nodigen je uit om het werkboek Via-Dia Stories te lezen en te gebruiken, en om het aan te vullen met je eigen ervaringen en ideeën. Bij het werkboek hoort de website www.via-dia.be. Daar vind je tips en achtergrond over werken met digitale verhalen.

2 — Voor volwassenen en senioren

Deze activiteit is getest en goedgekeurd voor:

- Volwassenen (19-65 jaar)
- 65-plussers
- Mensen met een beperking
- Mensen in armoede of in kansarmoede
- Etnisch-culturele minderheden
- Laaggeletterden

3 — Praktische omkadering

Nodig materiaal

- Post-its, pen en papier
- Foto's of andere afbeeldingen
- Een computer of laptop
- Eventueel een printer en een scanner
- Een montageprogramma
- Een microfoon of headset
- Een internetverbinding

Mogelijke externe lesgevers:

- Vormingplus Antwerpen
- Mediaraven.be (voor een workshop vloggen)
- Maks vzw
- Elk medialab bij jou in de buurt

Educatief materiaal dat hoort bij de activiteit: Werkboek Via-Dia Stories

Plan voor deze activiteit minstens 6 sessies van 2 uur.

De activiteit is geschikt voor groepen van 8 tot 10 personen.

4 — Aandachtspunten

- Denk aan de auteursrechten van de foto's en muziek die je gebruikt. Maak bijvoorbeeld zelf foto's met de deelnemers of gebruik databanken met rechtenvrije afbeeldingen en audiofragmenten: <http://www.via-dia.be/aan-de-slag/tips-tricks>
- Een verhaal kan soms heel emotioneel zijn. Zorg voor goede procesbegeleiding en ruimte voor debat.
- Maak je een persoonlijk verhaal? Laat de persoon in kwestie dan de vrijheid of hij of zij het wil publiceren. Maak je een gemeenschappelijk verhaal? Zorg dat het verhaal gedragen wordt door de hele groep. Bewaak het groepsproces met een aangepaste methodiek.

Stap 1: Voorbereiding

- Vorm de groep.
- Maak een planning.
- Stel regels op.
- Verdeel de taken.

Stap 2: Van brainstorm naar verhaal

- Brainstorm: wat wil je vertellen en waarom?
- Kernzin: vat in één zin samen wat je precies wilt vertellen.
- Opbouw: bouw het verhaal logisch op: begin-midden-einde.
- Schrijf het verhaal uit.

Stap 3: Van verhaal naar beeld*Storyboard*

- Wat toon je het eerst, wat erna en wat het laatst?
- Hoe verhoudt de gesproken tekst zich tot de beelden?
- Waar zet je muziek, geluiden, effecten en overgangen?

Op zoek naar de juiste beelden

- Beelden van het internet, uit eigen archief of inscannen?
- Let op de beeldkwaliteit en respecteer de auteursrechten.
- Print de foto's en leg ze op het storyboard.

Stap 4: Maak je verhaal digitaal

- Kies een montageprogramma.
- Importeer al de elementen in het programma.
- Sleep de elementen in de juiste volgorde naar de tijdlijn.
- Zet de muziekfragmenten op de juiste plaats.
- Voeg effecten en titels toe.
- Sla alles op in de computer.

Stap 5: Verspreid je verhaal

- Wie wil je bereiken?
- Hoe ga je dat doen?

In het werkboek Via-Dia Stories van Vormingsplus Antwerpen vind je alle stappen uitgebreid uitgewerkt: <http://www.via-dia.be/aan-de-slag/voorbereiding>

Deel je verhaal gerust online, op onze website www.twetstraat.be of via Twitter of YouTube, met de hashtag #Twetten.

- Een persoonlijk digitaal verhaal kan therapeutische, emotionele waarde hebben.
- Een digitaal verhaal is een krachtig instrument om te tonen aan beleidsmakers of aan andere actoren. Of om de stem van de doelgroep te laten doorklinken.
- Je kunt mensen zelf hun – gemeenschappelijke – stem laten horen.
- Mensen zijn trots op het verhaal dat ze realiseren.

Werkboek Via-Dia Stories van Vormingplus Antwerpen:
<http://www.via-dia.be/aan-de-slag/voorbereiding>

Digitale Storytellingprojecten van Maks vzw:
<https://maksvzw.org/projects/digital-storytelling/>

OKAN-project van de Bib van Geraardsbergen:
<https://mediawijs.be/dossiers/dossier-mediawijze-bibliotheken/de-secundaire-school-als-mediawijze-partner-voor-de>

1 — Samenwerken aan een nieuwe betrouwbare informatiebron

De basis voor deze activiteit is een project van de provincie Noord-Brabant. Die experimenteerde bij wijze van burgerparticipatie met de participatieve mogelijkheden van een open platform als Wikipedia.

De bibliotheek en Wikipedia delen een missie: mensen en informatie samenbrengen om de samenleving slimmer, vaardiger en creatiever te maken. Door samen te werken, krijg je een nieuwe betrouwbare informatiebron, kun je wikipedianen ondersteunen, zelf content opladen (cocreatie), vergroot je de zichtbaarheid van de bib, verrijk je je bibliotheekdiensten, zet je de stap van collectie naar connectie, stimuleer je betrokkenheid. De provincie Noord-Brabant onderzocht hoe openbare bibliotheken én Wikimedia tot een gemeenschappelijke wikistrategie en -aanpak kunnen komen met pilootprojecten en brainstroms.

Wat volgt is een mogelijke aanpak, en dus geen afgewerkt product. We nodigen je uit om de bronnen te gebruiken en aan te vullen met je eigen ervaringen en ideeën.

2 — Een activiteit voor jongeren en volwassenen

3 — Drie sessies

Vormingssessie

Om de medewerkers van de bibliotheken voor te bereiden op de foto- of schrijfsessie, organiseer je een intensieve vormingssessie. Daarin krijgen de medewerkers achtergrondinformatie over Wikipedia en Wikimedia, en leren ze de technische kneepjes om op Wikipedia een artikel te schrijven. Ze krijgen uitleg over wat op Wikipedia wel en niet kan. De nadruk ligt vooral op het encyclopedische karakter van Wikipedia en op schrijven vanuit een neutraal standpunt. In een oefensessie leer je de cursisten hun eerste artikel te schrijven met steun van een wikipedian.

Fotosessie

Foto's toevoegen aan Wikipedia is eenvoudiger dan zelf een lemma schrijven. In een fotosessie leg je de nadruk op cocreatie en zo profileer je de bib als platform waar je kennis kunt raadplegen én toevoegen. Zo'n fotosessie is heel laagdrempelig, omdat bijna iedereen foto's kan nemen. Je leert wel hoe je goede foto's kunt nemen van monumenten, gebouwen of kunst. Iedereen ziet snel resultaat: je uploadt foto's en het staat op Wikimedia Commons. Zo'n fotosessie is ideaal om lokale of regionale kunst, cultuur en natuur in beeld te brengen. Je leert meer over panoramavrijheid, auteursrecht en portretrecht.

Schrijfsessie

Een schrijfsessie is een laagdrempelige en plezierige activiteit voor iedereen die Nederlands kent. De bibliotheken stellen hun infrastructuur en knowhow ter beschikking. Een ervaren wikipedian geeft de deelnemers een introductie in Wikipedia. Daarna schrijven ze zelf hun eerste artikel. De wikipedian helpt de deelnemers. Bij voorkeur brengen deelnemers hun eigen laptop mee. Er is wifi in de bibliotheek. Als de activiteit veel succes heeft, kan je bibliotheek bijvoorbeeld per kwartaal of misschien maandelijks schrijfsessies met wikipedianen organiseren (en telkens ook openstellen voor nieuwe kandidaten).

4 — Aandachtspunten

- Op het sociaal platform van bibliotheken en cultuurcentra 'kenniskantoor.be' is er weinig of geen belangstelling voor Wikipedia. Misschien moeten we wel een groep maken over samenwerken met Wikipedia en informatie over recente vakliteratuur uploaden. Misschien is je provincie te klein en richten we ons beter tot heel Vlaanderen.
- Check vooraf de wificonnectie in je bibliotheek. Daarmee staat of valt alles. Zonder wifi kun je weinig doen.
- Zorg voor genoeg steun van wikipedianen. Willen wikipedianen wel nieuwkomers introduceren? Lanceer een oproep in je gemeente of provincie om wikipedianen te vinden die willen meewerken aan de Wikipediasessies.

5 — Succesfactoren

- Organiseer een voorbereidende testvorming met de provinciale diensten Cultuur en Erfgoed in samenwerking met Wikimedia.be.
- Organiseer een voorbereidende vorming voor de deelnemende bibliotheken.
- Een fotosessie spreekt een veel breder publiek aan.
- Roep wikipedianen in je gemeente of provincie op om te helpen bij de schrijfsessies.
- Zorg voor een goede ICT-infrastructuur: performante wifi, eigen laptops en een paar biblaptops, eigen smartphone of foto toestel, catering.
- Promoot je activiteit via netwerken van cultureel centrum, gemeenschapscentrum, UiT in Vlaanderen, een mediacoach-groep op Facebook.
- Spreek interessante doelgroepen aan: heemkundige kringen, dienst Erfgoed, Natuurpunt.
- Werk met wiki-apps die Wikipedia als bron gebruiken en Wikipedia visueel aantrekkelijk voorstellen: Wikiwand, V for Wiki, Wikipanion, Wikilinks, Wikivoyage.

6 — Interessant extra materiaal

Voor deze activiteit hoef je het warm water niet uit te vinden: in de recente vakliteratuur voor bibliothecarissen staan er een paar artikels over samenwerkingsinitiatieven tussen bibliotheken en Wikipedia:

- De bibliotheek en Wikipedia: een waaier van nieuwe mogelijkheden, Meta 2016 nr. 7, pag. 38-41
- Wikipedia in de openbare bibliotheek, Bibliotheekblad 2016 nr. 7, pag. 34-35
- Wikidata als gemeenschappelijk thesaurus? Informatieprofessional 2016 nr. 7, pag. 28-30

De Provincie Noord-Brabant zette in 2016-2017 het project op waarop dit inspiratiepakket gebaseerd is. De schrijfweken van de provincie Noord-Brabant (januari 2016) en Brussel (april 2016 en 2017) geven een mooi voorbeeld en werken aanstekelijk. De Nederlandse fotodagen van de bibliotheken (OBA, Arnhem, Theek 5 en Bib Tilburg: Ontdek de spoorzone – via Wikimedia Commons) zijn goede voorbeelden om mee te starten. Foto's nemen en opladen lijkt ons net iets laagdrempeliger dan zelf schrijven.